

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krone, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 13 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

V boj za splošno in enako volilno pravico!

Silno kakor vihar je završalo z ruskih bojnih poljan, kjer se pretaka kri ljudska za svoboščine in pravice naroda, preko avstrijskih mej in mogočno je zadonel klic: Ljudstvu pravice! Na dan z volilno reformo!

Da je današnji volilni sistem, po katerem še ima največ upliva aristokracija, plemstvo, koji sistem ponižuje naše parlamentarno življenje v hlapčevstvo, koji sistem podarja 5000 plemenitašem 85 poslancev, a 5.000.000 delavskega ljudstva 72 poslancev, da je ta sistem zastarel in do skrajnosti nepravilen, to mora spoznati in priznati vsak resen in pameten človek. Da pa je posebej za nemške narode v Avstriji dosedanji volilni sistem prava mora, ki jih teži in tlači k tlom, da je posebej za nas Slovence krivičen do skrajnosti, to mora nvideti vsakdo, če vidi, da ima peščica Nemstva nezmerno več zastopnikov v vseh zakonodajalnih korporacijah, kakor bi jih po številnosti in davčni moči zaslužila. Naravno je torej, da mora naš Slovanstvo in da moramo posebej mi Slovenci si želeči in zahtevati spremembo tega sistema, in da moramo iti v boj za splošno in enako volilno pravico.

Kakor hitro se je pojavilo po celi Avstriji obsežno gibanje za občno volilno pravico, smo pozivljali mi takoj naše politične voditelje na Spodnjem Štajerskem, naj delajo na to, da bo govorilo tudi slovensko ljudstvo spodnještajersko. A glejte! Po vseh avstrijskih deželah, osobito na Dunaju, v Gradcu in Pragi, so se vršili velikanski shodi ljudstva za razširjenje ljudskih pravic, kri je tekla v Gradcu, na Dunaju in v Pragi, a ljudstvo ni plaho pobegnilo, ampak je odkrilo svoja prsa in bilo pripravljeno žrtvovati še več krvi za svoje pravice. Baš med Čehi se je razširilo gibanje za ljudska prava z nam Slovincem nerazumljivo in nepoznano, edino češkemu narodu

lastno energijo, baš v Pragi je izdahnilo dvoje življenj. — je padlo dvoje žrtev v boju za človeške pravice.

In mi? Prvi burni valovi viharja za ljudske pravice so se že skoro poglobili, in mi smo še vedno zaman pozivljali, da naj govore tudi spodnještajerski Slovenci.

S tem večjo radostjo pozivljamo celjske in izvanceljske Slovence na ljudski shod, ki se vrši pod egido pol. društva „Naprej“ v soboto, dne 18. t. m., ob pol 8. uri zvečer v „Nar. domu“ v znamenju splošne in enake volilne pravice.

Slovenci v Celju in okolici! Kakega pomena je za vas splošna in enaka volilna pravica, o tem se bode osvedočili na shodu. Da je posebej za nas spodnještajerske Slovence velikega pomena, razvidite iz dejstva, kako se boji spodnještajersko nemstvo vsake volilne reforme, kako se baš celjsko nemstvo trese pred njo, kar kaže vsaka številka vahtarca, ker dobro vedo naši nasprotniki, da izginejo s splošno volilno pravico njihove predpravitve, da izgube mandat za mandat, da izgube zastopstvo za zastopstvom. Trgajo nam lepake, sramote nas, ker se borimo za ljudske pravice, a mi se ne damo zmotiti. Z vsemi onimi, ki hočejo ljudstvu dobro, in najsi bodi kdorkoli, se hočemo v tem slučaju združiti v krepko, nepremagljivo četo, da izvojnemo ljudstvu pravice, da priborimo volilno reformo na pravični podlagi!

Slovenci iz Celja in okolice! Kdorkoli ljubi svoj narod, kdorkoli čuti krivice, s katerimi nas tepo, kdorkoli čuti v sebi voljo in moč, da pomaga v boju za pravice ljudstva, — pridi na shod! Pokažimo v lepem, sijajnem številu našo zavest, našo odločnost in našo krepko, železno voljo, doseči svoje pravice! Boj za splošno in enako volilno pravico je identičen z bojem proti predpravicam, proti nadvladi nemstva na Spodnjem Štajerskem, zato je dolžnost, prokleta dolžnost vsega Slovanstva v Celju in okolici, da pride v soboto polnoštevilno na shod!

Volitve udov in namestnikov v cenilno komisijo za Celje mesto in deželo.

I. 1. Dne 23. novembra se voli 1 ud v I. razredu za mesto Celje.

Zaupni možje so postavili za kandidata gosp. Antona Kolenc, trgovca v Celju. Volitve se vršijo dne 23. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne pri davčnem nadzorništvu — Ringstrasse št. 12, drugo nadstropje v Celju. — Volilni listki, podpisani in z legitimacijami se lahko vpošljejo pred volitvami na volilnega komisarja za cenilno komisijo Celje mesto — Ringstrasse št. 12 drugo nadstropje.

2. Dne 24. novembra od 9. do 12. ure dopoldne se bodo vršile volitve 1. namestnika v II. razredu za Celje. Naš kandidat je g. Lovro Baš, c. kr. notar v Celju.

II. Za Celje deželo t. j. za celjski, laški, šmarski, vranski in gornjegrajski okraj se bodo volilo 25., 27. in 28. novembra vsakokrat od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne, bodisi osebno pri davčnem nadzorništvu Celje — Ringstrasse 12, drugo nadstropje, bodisi da se pošljejo izpolnjeni in podpisani volilni listki z legitimacijami na naslov: Volilni komisar za cenilno komisijo Celje dežela, v Celju, Ringstrasse 12 drugo nadstropje.

1. Dne 25. novembra se volita 2 namestnika v I. razredu za Celje deželo. Naša kandidata sta: g. Norbert Zanier, trgovec in veleposestnik v St. Pavlu pri Preboldu, in drugi g. Anton Turnšek sen., trgovec in veleposestnik v Žlaboru, okraj Gornji grad.

2. Dne 27. novembra se volita 1 ud in 1 namestnik v II. razredu za Celje deželo. Naš kandidat za uda je: g. Vinko Vabič, trgovec v Žalcu in naš kandidat za namestnika v tem razredu je g. Avgust Sušnik, veleposestnik v Lanovžu pri Celju.

3. Dne 28. novembra se volita 2 uda v III. razredu za Celje deželo. Naša kandidata sta g. Dominik Bezenšek, krčmar in posestnik v Stražici (Frankolovo) in g. Josip Sušterič, krčmar na Teharjih pri Celju.

Opozarjamo, da se mora na glasovnico zapisati ime, predime, posel in bivališče

LISTEK.

Vang—Yo—Heu.

Študija iz pesniškega vztoka.
Spisal J. E. Polák.

Dszö pu hoí,
fei so i;
yeu pu hoí,
lao ho vei?*

Vang—Yo—Heu je bil mladinski pisatelj trinajstega stoletja. Kitajci sami ga imenujejo klasika. In to ime zasluži on povsem. Saj kolika je razlika med njim in njegovimi sodobniki ne le na Kitajskem, temveč tudi kje drugje!

Mislím, da ne bodem dolgočasil nikogar, ako podam čisto ob kratkem razpredelbo njegove imenitne knjige, ki ima naslov „San—Dszö—Hing“, t. j. „Trobosedni kanon.“

Knjiga je pisana v vezani besedi. Ima osem-inošedeset kitic, katere bi razdelili lahko na štiri dele in t. j. v uvod, v snov, v izglede in v

* Če se otrok ne uči, dosti pridá nikdar ni; če se deček ne uči, kaj kot starček naj stori?

konec. Vsaka kitica obsega dvanajst besedi, ki so razpredeljene v štiri vrstice. Vsaka izmed teh vrstic ima po tri besede in odtod tudi ime „San—Dszö—Hing“, t. j. „Trobosedni kanon“. Jako pomembno je to, da imajo vrstice zarezo in da se vsaka druga ujema s četrto in je na ta način učenje mladeži jako olajšano.

Oglejmo si sedaj čisto ob kratkem posamezne dele.

Uvod je namenjen vzgojiteljem t. j. roditeljem, učiteljem in duhovnikom. Tu pravi pisatelj, da je človek vsled rojstva najbližji sorodnik naravi, toda največji tujec učenosti. Učenosti pa si mora pridobiti vsak človek, ako noče dozoreti prej ali slej v izvržek človeške družbe. Učenosti pa se pridobivajo samo z veseljem do uka. In za to morata skrbeti roditelja in še sosebno oče. Zakaž oče, ki skrbi samo za telesno hrano in zanemarja duševno, skoraj ne zasluži imena oče. In učitelj, ki ni stanoviten, ne zasluži imena učitelj, ker ne dospe z učenci nikdar do zaželjenega smotra. Kamen se mora izbrusiti, da kaj velja, in človek se mora izučiti, da zasluži to ime. Začeti pa je treba pri vsakem uku z npravno vzgojo, ki mora imeti svoj izvor v ljubezni do

rodline in človeštva. In učiti se moramo od vseh ljudi t. j. dobrih in hudobnih. Kar je dobrega, si prisvojimo, kar je slabega, pa opustimo.

Drugi del je namenjen mladeži in je urejen po imenitnem pedagoškem pravilu, ki pravi, da se mora stopati z mladežjo vedno od lažjega do težjega. In to pravilo zaslednjemo lahko v vsem drugem delu in občudovati moramo pisatelja, kako mojsterski uvaja mladež v vero, dolžnosti, slovstvo in zgodovino. Posebno zadnja mu leži na srcu. In pisatelj pravi, da, kdor hoče znati zgodovino, se je mora učiti tako natanko, da mu je preteklost znana kot sedajnost in da sklepa iz obeh že lahko na bodočnost. Da pa je to mogoče, ne sme delati jezik, temveč duh. V vsem delu pa povdarja pisatelj v enomer, da le rana ura je zlata ura.

Čuditi se moramo tretjemu delu. Ta je namenjen tudi mladeži. In mojsterski je, Saj kdo ne zasledi v njem takoj resnice, da dolgočasnost mori v mladeži veselje do učenja in da ga oživlja le izpremena. In to je vedel kitajski pisatelj že v trinajstem stoletju. A resnici na ljubo moramo reči, da tega še sedaj noče vedeti marsikateri učitelj.

kandidata za uda, oziroma namestnika ravno tako, kakor je to zgoraj navedeno.

Volilec mora oddati izpolnjeno in podpisano glasovnico bodisi ob določenih urah sam ali pa mora pred volitvami odposlati po pošti izpolnjeno in podpisano glasovnico in volilno legitimacijo na zgoraj omenjeni naslov: Volilni komisar itd.

Posiljatev mora biti frankirana, t. j., na dotičnem kuvertu mora biti znamka po 10 vin., drugače je glasovnica neveljavna.

Neveljavna pa je tudi, če ni podpisana od volilca, ali če bi volilec, ki je vpisan n. pr. v imeniku III. razreda, volil kandidata vpisanega v imeniku za drugi razred, torej vsak volilec mora voliti kandidata iz istega razreda, v katerem je sam k volitvi opravičen.

Funkcijska doba vseh kandidatov traja do leta 1909.

Kdor izmed plačevalcev osebne dohodnine še ni prejel glasovnice z volilno legitimacijo, naj isto takoj zahteva pri davčnem inspektoratu v Celju.

Podpisane glasovnice z legitimacijami se lahko pred volitvami oddajo, oziroma vpošljejo v pisarno dr. Josipa Serneca, odvetnika v Celju.

Volilni odbor.

Slovenskim trgovcem na Štajerskem.

Iz trgovskih krogov nam pišejo:

Naš materni slovenski jezik se zapostavlja nemščini zlasti v občevarju slovenskih trgovcev na drobno z en gros-trgovinami, katere so posebnost na Spod. Štajerskem ponajveč v nemških rokah. Naročuje se nemško, računi se nam pošiljajo v nemškem jeziku, tudi potniki govorijo nemško, slovenščine so le malokdaj zmožni. Tuintam poskusi kateri narodnjak s slovenskimi naročili pri nemških trgovinah, pa naleti navadno na slabo. Da posamezni slovenski trgovci, kateri pišejo nemškim trgovinam slovenska naročila, gmotno ne trpijo, je treba organizacije med slovenskimi trgovci. Eden, dva slovenska trgovca v okraju ne dosežeta ničesar, eden, dva slovenska okraja malo, pač pa dosežemo nekaj vsi združeni slovenski trgovci po vsem Štajerskem. Po mojem mnenju bilo bi najprej treba kakega shoda vseh slovenskih trgovcev, recimo v Mariboru. Tega shoda naj se udeležijo vsi slovenski trgovci na Štajerskem. Kdor izmed slovenskih trgovcev bi se shoda ne mogel udeležiti, naj vpošlje pismeno izjavo, da se pokori vsem sklepom shoda. Trgovce pa, ki bi tega ne hoteli storiti, bi si mi ostali dobro pomnili. Če nočejo ničesar storiti za dobro slovensko stvar, pa tudi ni treba uživati slovenskih grošev. Za to bi poskrbel shod, za to bi poskrbela naša slovenska inteligenca, naš slovenski kmet, slovenska gospodinja, hlapec in dekla, za to bi poskrbelo vse zavedno slovensko ljudstvo. Na shod naj vpošljejo odposlance vse trgovine, katere hočejo, da jim odvzema slovenski trgovci blago. Na shodu naj se sestavi seznamek trgovin, katerih lastniki so nam Slovincem prijazni, posebej slovanskih trgovin na jugu in severu. Kaj bi bilo s takim shodom letos o Božiču? Vzdignimo se, slovenski trgovci na Štajerskem, prebudimo se iz dolgega spanja! Je nas kot listja in trave, in „penez“ imamo tudi nekaj. Podajmo si roke v skupno delo zoper našega skupnega sovražnika. S tem storimo veliko za naš narod, storimo pa samo našo dolžnost. Zakaj nam nosi naš kmet svoje groše v trgovine? Gotovo ne za to, da jih mi izročamo nemškim trgovinam. To je

In v katerem stoletju živimo sedaj!

To izpremeneno pa je hotel doseči pisatelj s pripovedovanjem pripovedk o dečkih in deklicah, ki so bili jako ubožni, a so se vsled svoje marljivosti in vztrajnosti povzpeli do najvišjih časti.

Navedem jih par na tem mestu.

„... Živel je pastirček, ki je pasel svinje. Denarja ni imel in knjige so bile silno drage. Kaj stori? Izposodi si učeno knjigo, jo prepiše in nauči se njene vsebine v teku let na izust. Iz knjige se je naučil toliko, da je dobil imenitno državno službo, v kateri je živel do smrti izborni!“

„... Živela je deklica. Njen oče je nekoč godel. Kar priteče miš in za njo mačka. V tem trenutku je začutila deklica, da izraža vsak glas, ki ga je izvalil oče godalu, umor. Minulo je od tega dogodka več let. Njen oče se je povzpел v teku teh let do visokega dostojanstvenika. In v imenitni službi je osivel. Nekoč je vzel zopet godalo v roke. In godel je. Hčerka njegova pa je začutila, da izraža vsak glas, ki ga izvalja oče godalu, smrt!“

In mačka je res umorila miš in bela žena je res poljubila njenega očeta.

izdajstvo našega naroda! S shodom pa koristimo slov. trgovci posebno našim trgovskim pomočnikom. Nemške trgovine bodo primorane, sprejemati dobre slovenske trgovske pomočnike. Skličite tak shod! Sestavite program, uplivni slovenski trgovci!

Saj vas je mnogo: g. P. Majdič v Celju, g. A. Jurza v Ptuj, g. Fr. Sršen v Ljutomeru, g. Josip Berlisg v Rogatcu i. dr.

Op. uredn.: Veseli nas ta glas iz trgovskih krogov, ker kaže, da se je med nami tudi v tem prevažnem stanu porodilo drugačno mišljenje, ki nam obeta zdravo in krepko delo ter s tem lepšo bodočnost. Opozorjamo v tem oziru še na naš članek v štev. 89 „Dom.“ „V okrepljenje trgovskega stanu“, v katerem izrečeni predlog naj bi trgovci na tem shodu uvaževali. Slovenski trgovci, naprej na tej poti in s ponosom bomo lahko zrlji na Vas kot vredne sovrstnike čeških trgovcev v boju za narodne pravice!

Razveljavljanje občinskih volitev.

(Interpelacija dež. posl. dr. Hrašovca in drugov v dež. zboru.)

Množe se slučajji na Spod. Štajerskem, da razveljavljajo občinske volitve iz ničevih vzrokov in sicer redno v občinah, v katerih doseže slovenska stranka, bodisi prvič bodisi po večkratnih volitvah večino. Ne samo enkrat, ampak dva — ali trikrat zapored so se razveljavile občinske volitve, če se je slovenski stranki ponovno posrečilo, doseči večino. V vseh teh slučajjih je imela „Nemcem prijazna“ stranka doslej večino v obč. zastopu in je delala seveda vse mogoče priprave za nove volitve. Prejšnji obč. zastop je imel torej na sestavo volilnega imenika odločilen vpliv; iz njene večine se je sestavila volilna komisija, ki je vodila nove volitve. Vse je bilo v dobro prejšnji večini. Naj navedem samo nekaj takih slučajev: V Št. Ilju v mariborskem okraju se je vršila volitev konec avgusta 1903; slovensko narodna stranka je dosegla večino. Nasprotna stranka se je pritožila in navedla 30 točk. Namestništvo je sicer zavrglo vse te pritožne točke, a je razveljavilo volitve, ker župan na oklicu ni zapisal dneva njega razglasitve in ker je pri zaslišanju navedel, da se ne more več natančno spominjati, kdaj je oklic na uradno desko pribil. Mnogo prič bi bilo lahko potrdilo, da je bil oklic pribit ves postavni rok; a namestništvu je zadoستovalo že, da se tega ni več spominjal mož, ki bi po volilnem izidu ne bil zasedel več županskega stola.

V občini Oplotnici v konjiškem okraju se je vršila obč. volitev dne 9. novembra 1903 in pozneje 31. januarja 1904! Pri tretji volitvi, dne 31. julija, ki je bila od nasprotnega obč. odbora določena na dan, ko se je vršila v okraju birma, je zmagala po podli agitaciji nemčurska stranka.

Dne 25. februarja t. l. se je vršila volitev na Teharjih v okraju celjskem. Po dolgih letih je zmagala tokrat slovenska stranka. Nemška stranka je vložila pritožbo, v kateri je odrekala — kakor se čuje — posameznim slovenskim volilcem volilno pravico, kojo jim je priznalo okrajno glavarstvo, in je na ta način preračunala, da bi bila pravzaprav ona morala dobiti večino. Namestništvo pa se je postavilo prav komodno na § 16 občinskega volilnega reda, in dasi se pritožniki niso nanj sklicevali, je razveljavilo volitve, češ, da se oglasilna doba ni vzdržala, odnosno, da ni dokazano, da se je vzdržala pravilno. Vsekakor namestništvo prvotno ni bilo tega naziranja. Ker namreč rešitev v tej tako enostavni zadevi dolgo ni prišla, je slovenska stranka

In v najlepšo harmonijo vbrano, sledi izgled izgledu. Drug je lepši od drugega, a vsak hrani v sebi vznujanje veselja do vere, dolžnostij, slovstva, zgodovine in tudi filozofije kitajske.

Ne rečem ravno, da ne zveni vse res nekam kitajski, toda vsaka primera šepa vsaj po eni nogi, če ne celo po dveh. A to ne velja samo o primerah iz trinaajstega stoletja, temveč tudi o teh, ki so se porodile, ali se pa šele bodo v stoletju, v katerem živimo sedaj — mi.

Konec knjige je podoben uvodu s tem razločkom, da je konec namenjen mladeži, medtem ko je uvod namenjen vzgojiteljem. Pisatelj opozarja v koncu mladež, da naj opazuje psa, ki čuje vso noč, in petelina, ki začne peti takoj, ko se porodi dan, in sviloprejško in bučelo, ki delata neumorno od jutra do večera. Tako neumoren mora biti tudi človek. Učenje zanj se mora začeti že v mladosti in človek se mora učiti vse življenje in tudi kot sivček ne sme misliti, da ve že vse.

Zaključek knjige pa je upravljen originalen. Pisatelj pravi, da je povsem uverjen, da je s knjigo, ki jo je napisal, koristil mladeži več, nego pa ji koristijo roditelji, ki ji zapuste zlata, srebra in dragih kamenov.

In on ima prav!

isto urgirala. Namestništvo je odgovorilo, da mora počakati izida nekih raziskavanj v kazenskih zadevah, ki se vrše proti nekaterim osebam pri c. kr. okrožnem sodišču v Celju. Nasprotna stranka namreč ni mogla drugega storiti, zato je vložila celo število tožb, ki so si po vsebini docela enake in se nanašajo na popačenje volitvenega izida, češ, da so nekateri podpisali prič na volilnih pooblastilih prišli na pooblastila še le pozneje, in ne v navzočnosti pooblastiteljev. Vse te tožbe so se pokazale neosnovanim in se je kazensko postopanje v vseh slučajih ustavilo. Namestništvo bi bilo lahko že pri prvem pritisku se sklicevalo na § 16 obč. vol. reda, čeravno se pritožniki niso nanj sklicevali, ne bilo bi mu treba navajati čakanja konca kazenskih razprav, in bilo bi lahko že takrat razveljavilo volitve, ker v konstatiranje postavnega oglasa ni potrebovalo več ko pol leta. Zato je jasno, da so se volitve razveljavile samo, ker je slovenska stranka zmagala, in ker ni bilo drugega povoda, je moral pripomoči § 16 obč. vol. reda.

Vsekakor unikum na celem Štajerskem pa je občina Črešnjevci v slov. bistrškem okraju. Tam se je vršila nova volitev za obč. zastop prvokrat dne 2. majnika 1903, potem 27. junija 1904 in v tretje 15. majnika 1905. Ko je bila razveljavljena druga volitev z dne 27. junija 1904, je razglasil župan novo volitev popolnoma pravilno. Volilni imeniki so bili postavni rok na ogled in tudi oglas je bil ves predpisan čas pribit. Tudi ta tretja volitev je doslej ni potrjena. (Tudi ta tretja volitev je razveljavljena. Op. ured.) Tokrat je bil razglas pribit celo štiri tedne in tudi volilni imeniki so bili nad štiri tedne na ogled. Stari obč. zastop vlada sedaj že od 6. jan. 1901, tedaj skoraj šest let, in pri postopanju namestništva nikakor ne moremo vedeti, ali pride sploh kdaj do sestave novega obč. zastopa.

Pri tem sedaj priljubljenemu načinu reševanja pritožb v občinskovolilnih zadevah je vsakemu obč. zastopu na roko dano, da podaljša čas svoje vlade. Stori se kak formalni pogrešek, recimo proti § 16 obč. vol. reda, ali pa se izjavi, da se ne ve natanko, kdaj se je razglas pribil. V takem slučaju je z gotovostjo računati na razveljavljanje volitev; stari obč. zastop lahko leta in leta čez uradno dobo ostane v moči. Ravno kar se bavi pol. oblast v Ljutomeru spet posebej z obč. volitvami v občinah, v katerih je dosegla slovenska stranka večino nad takozvano Vračkovo stranko. Ta stranka je pri nedavnih volitvah v več občinah podlegla, kar seveda ni prišlo vodji ljutomerskega c. kr. glavarstva, ki je pri deželnozbornih volitvah glasoval ostenativno za nemškega kandidata. Slovenska stranka je prepričana, da se dajo voditi pol. oblasti v slučaju pritožb proti obč. volitvam od političnih nagibov in da hočejo princip sedanjega posestnega stanja prenesti tudi na to polje. Obžalovati je, da preide v slučaju pritožb proti volitvam od odločitve redno skoro leto dni. To gotovo ni ekspeditivno reševanje, ki je prva zahteva pametne uprave.

Podpisani poslanci prašajo njega ekselenco dež. namestnika: 1. so li njemu te okolnosti poznane? 2. je-li voljan, skrbeti, da se v bodoče ne razveljavljajo obč. volitve samo za to, ker tej ali oni politični stranki niso po godu, iz ničevih razlogov, dostikrat tudi iz vzrokov, na katere se pritožniki niti ne sklicujejo? 3. je-li voljan, skrbeti, da se v bodoče pritožbe proti veljavnosti občinskih volitev rešijo čim najhitreje?

Ljutomerski Slovenci — krepko na branik!

Popolnoma slučajno smo dobili v roke oklic „vodstva nemške stranke v Ljutomeru“, ki je tudi za nas sila zanimiv. Kaže nam v vsej nagoti, koliko je vredno tisto v nemških časopisih toli hvalisano trdno stališče Nemštva po naših krajih, kako brezvestno „farbajo“ ti „branitelji“ nemškega značaja naših mest in trgov svojo javnost, a kako pobito in klaverno si morajo povedati resnico, kadar so sami med seboj. Baš ljutomersko Nemštvo je v svojem nastopu proti slovenskemu prebivalstvu skrajno impertinentno in oholo, kakor bi bil Ljutomer res nepremagljiva trdnjava. A že večkrat so se pokazale slabosti tega nemštva tuintam, in najhujše so naslikali sami svoj položaj v oklicu, ki ga podajemo slovenski javnosti, ker baš ta oklic riše ljutomerske razmere vsaj kolikor-toliko verodostojno in ne, kakor razni laži-dopisuni v nemških cunjah. Oklic se glasi:

„Spomenica gleden ustanovitve deželne hiralnice v Ljutomeru.“

Geografična lega.

Ob vznjoju razrastka Slovenskih gor, nedaleč od kraja, kjer tvori Mura mejo z Ogrsko, leži vojvodski trg Ljutomer. Komaj uro hoda od tega kraja se širi ogrska planjava in v treh urah prideš iz trga na Hrvaško. Po geografični legi je torej Ljutomer na dve strani takorekoč mejnik. Torej izpostavljen uplivom iz obeh mejnih dežel. Izmed večjih štajerskih krajev je mesto Radgona 28, mesto Ormož 19 km od Ljutomera oddaljeno.

Prebivalci.

Po zadnjem ljudskem štetju ima trg 1258 prebivalcev, po narodnosti 527 Nemcev, 621 Slo-

vencev, 3 Čehe, 1 Italijana in ostanek 106 „inozemcev“, večinoma Ogrov. Okolica trga, in ves Ljutomerski okraj je popolnoma slovenski. Trg ima 172 hiš, izmed katerih jih pripada Nemcem 70.

Dohodninske razmere.

Dohodninske razmere niso imenitne. Poljedelstvo (vsi hišni posestniki Ljutomerski se bavijo tudi s tem) trpi pod vsakoletno se ponavljajočimi preplavljenji Ščavnice. Vinogradstvo, v prejšnjih letih glavni vir dohodkov, pojema vsled trtnih bolezni. Obnavljanje vinogradov požre letno velike svote, dobiček je pa skozi celo vrsto let malenkosten. Živinoreja v celem okolišu ne procvita, boljše je s konjerejo. Velike obrti primanjkuje v trgu, niti enega večjega industrijskega podjetja ni, če odštejemo malo parno opekarno. Krajevne potrebsčine skuša kriti mala obrt. Trgovina se omejuje na obmejno trgovino z Ogrsko. Promet na zunaj omogočuje železnica Ljutomer-Radgona. Dozidanje iste v Ormož je pač že dolgo let želja Ljutomerčanov, a še ostane to menda dalje časa.

S tem smo zadostno osvetlili zunanost Ljutomera, ki je sedež okrajnega glavarstva, okr. sodnije, davkarije, občinske hranilnice, okrajne posojilnice, trirazredne nemške trške in petrazredne okoliške slovenske šole, in preidemo k notranjim razmeram.

Narodne razmere.

Ljutomer je plod nemškega truda; nemški značaj trga se da zasledovati v štaj. deželnem arhivu v tam shranjenih „svetnih protokolih“ stoletja nazaj.

Minolo stoletje se je zbudila med Slovenci narodna zavest, ki se je razvijala pri posebnosti slov. ljudstva hitreje nego pri Nemcih. V vihnem letu 1848 je priredila tropa slovenskega dijaštva izzivalen vohod, rečemo lahko upad v trg, ki ga je pa sicer mirno nemško tržanstvo primerno odbilo. Odsihdob lahko zasledujemo narodni boj v Ljutomeru, ki se je razvil dandanašnji s tako silo. Leta 1861. se je vršil tukaj prvi slovenski ljudski tabor; značilno je, da je bil pripravljen od duhovnikov. Temu taborju je sledil l. 1867. drugi. Kako se godi pri takšnih slovenskih zborovanjih, je zadostno znano. Glavno je gonja proti Nemcem. Po teh zborovanjih je bilo razrušeno dotedanje, pod neoporečnim gospodstvom Nemcev mirno skupno življenje Nemcev in Slovencev. Ljutomerske Slovence so vodili vplivni prvaki, ki so imeli zaslonbo v slovenskem okoliškem prebivalstvu.

Trg in okolica sta se politično organizirala in ljudstvo se je izsolalo tako, da se danes ne straši največjih žrtev za Nemcem sovražno politiko. To seveda ni ostalo in ne ostane brez slabih posledic na gospodarske razmere v trgu.

A tudi Nemci niso ostali v očigled tem nedelavni; očitno Nemcem sovražno mišljenje slovenskega prebivalstva je sklenilo tudi Nemce. V narodnih društvih so se ustvarila zbirališča in v teh društvih se je skrbelo za poglobljenje narodne zavesti. Prostovoljna požarna bramba, nemško pevsko društvo, podružnica Šudmarke in nemškega Schulvereina vidijo svojo glavno nalogo v tem, vzgojiti bojevitost in nemško zavest. Najvažnejši dogodek za Ljutomersko Nemstvo je bila ustanovitev s tolikimi žrtvami in po tolikih bojih pridobljene nemške šole l. 1894.

Krepka strankarska disciplina, ki jo lahko imenujemo vzorno, požrtvovalnost vseh Nemcev rodi lepe sadove.

Pri občinskih volitvah zmaguje že nekaj perijod nemška stranka v I. in II. volilnem razredu s primeroma veliko večino (pred nedavnim je bil razloček med nemškimi in slovenskimi glasovi le „1“); izguba III. volilnega razreda je pripisovati postavi o občinskih volitvah.

Pri državno- in deželnozborskih volitvah, da celo pri zadnji deželnozborski volitvi v splošno kurijo so zmagali Nemci sijajno.

Kljub tem tako veselim uspehom mora dalekovidnemu politiku postati tesno za nemški značaj Ljutomera; točasno stališče Nemstva je bilo doseženo s tem, da so se napele vse sile nemškega prebivalstva; več ne more na noben način doseči, četudi ne manjka požrtvovalnosti. Pripetiti se znajo v Ljutomeru dogodki, proti katerim so Nemci brez moči. Danes je za vse volitve merodajno uradništvo, ki je razun ene osebe izključno nemško. A to se lahko pri nestanovitnih političnih razmerah v Avstriji čez noč spremeni. Kako pa, če postane uradništvo slovensko?

Ne samo, da se spremeni občutno razmerje glasov, ampak posebej v gospodarskem življenju bi imela taka sprememba težke posledice. Uradniki z družinami puščajo vsako leto veliko svoto denarja v kraju. Od te imajo danes dobiček nemški tržani. Izguba nemških uradnikov bi bil trd udarec, posebej za nemške trgovce in obrtnike. Za te so življenjski pogoji itak vedno težji. Število Nemcev je premajhno, da bi moglo vzdržati eksistenco nemških trgovcev(!) Nemški trgovec, nemški obrtnik je navezan na slovenske odjemalce. Slovensko prebivalstvo trga in veliki del onega iz okolice, ki je, kakor rečeno, dobro

organizirano in globoko nahujskano, je izreklo bojkot nad nemškimi trgovinami in ga tudi izvršuje, čeprav mnogokrat k svoji škodi. Ta bojkot se širi zadnji čas tako rapidno, da lahko proročujemo uro, ko bo moral nemški trgovec, če ne pride pomoč, prijeti za beraško palico. Že sedaj se sliši mnogokrat bridke tožbe o nazadovanju zaslužka pri trgovcih, in mnogi so že odšli, ne da bi prišlo nadomestilo. Na dohod od zunaj naravno pri takih razmerah ni misliti. Da mora Šudmarka vsako leto priskočiti z darili in brezobrestnimi posojili, je tudi dokaz za težki položaj nemških obrtnikov. Nemško obrtništvo je v nevarnosti za svojo eksistenco. Nemško uradništvo se nam lahko vzame vsak dan, in tako ostane za ohranitev nemškega značaja Ljutomera samo še nemško tržanstvo. In kako je s tem? Baš tu je največja nevarnost. Kakor smo že početkom omenili, je število nemških hišnih posestnikov za okroglo 30 manjše od slovenskih. Če se je pri tem razmerju doslej še moglo govoriti o uspehih, je to pripisavati dejstvu, da razpolagajo nemški hišni posestniki z večjim kapitalom.

A nad Ljutomerom visi čudna, težka usoda. Blizu 20 najboljših, najzvestejših nemških hišnih posestnikov je že v visoki starosti in brez potomcev. V katere roke preide njih lastnina, je še negotovo. Vnanji nemški kupci se bodo pod vladajočimi razmerami težko našli, a tržani sami niso v stanu, to posest nemstvu vzdržati. Šudmarka, ki bi v tem slučaju po svojih pravih moralah skrbeti za nemške naseljence, ne bo mogla pomagati vsled pomanjkanja sredstev. Zato je več ko verjetno, da pridejo te hiše v slovenske roke. Slovenska okr. posojilnica bo to oskrbela brez vseh pomislekov. Slučaji, ki so se že doslej dogodili, silijo k tej misli. Z izgubo teh 20 hiš je pa usoda Ljutomera zapečaten. Občinski zastop postane po večini slovenski, s tem preide tudi občinska hranilnica v slovenske roke, zavod, ki sedaj stori toliko dobrega v korist Ljutomerskega nemstva. Po pravih zavoda se namreč voli vodstvo njegovo iz občinskega zastopa. Denarni promet hranilnice je znašal leta 1904 K 1.564.722⁷. V nemško-nacionalne svrhe je darovala istega leta 7010 K. Glavni rezervni zaklad znaša 121.507¹ K. Te svote bi prešle v slovenske roke in bi se izrabljale proti Nemstvu. Če je hranilnica v rokah nasprotnika, potem lahko nemška šola kmalu zapre svoja vrata, in niti najmanjše nade ni, da bi se Ljutomersko nemstvo po takih udarcih še kedaj moglo dvigniti. Ljudstvo na večih prej nemških krajih v Spodnji Štajerski uči to. Takšne usode bi mi ne zaslužili.

Že skozi več desetletij prinaša vsak Ljutomerski Nemec neprestane žrtve, samo da se ohrani nemški značaj trga. Če nekoč ne moremo dalje, smemo pač za tolikšno zvestobo računati na pomoč od zunaj. In pomagati nam je lahko, preteča nevarnost se da odstraniti.

Podpisano vodstvo stranke vidi po resnem premisleku rešitev v ustanovitvi kakega deželne hiralnice. Koristi takšnega zavoda bi bile za Ljutomersko nemstvo različne. Predvsem bi bil moralni utis in na nemški in na slovenski strani velik, na prvi zaradi pridobljenega ojačenja, na drugi, ker bi videla v tem znak nemške zmožnosti in skupnosti. Že z zidanjem in opremljenjem zavoda bi imeli nemški obrtniki i. dr. dovolj dobička. Nemški uradniki zavoda bi bili sigurni steber nemške stranke in bi nadomeščali ev. predstavljene nemške državne uradnike. In kar je najvažnejše: vsako leto bi ostala primeroma lepa svota denarja v trgu, ki bi nemškim trgovcem, nemškim obrtnikom in nemškim tržanom bila v korist, tako da bi se ti stanovi gmotno ojačili in v narodnem boju okrepili. Nemško obrtništvo bi se na ta način zdržalo, in bilo bi celo računati na dohod od zunaj. Večji zavod donese vedno pogoje za večji promet, kraj pridobi na veljavi, in to je za Ljutomer posebno potrebno. Koliko znajo danes na Gornjem in Srednjem Štajerskem o Ljutomeru razun o vinu? Koliko jih zna, kako vroč boj nam je biti! Če pa imamo nekoč javen zavod, se bode govorilo v širših krogih o Ljutomeru, splošna pozornost se bo obrnila v naš kraj. Brezdvomno se bodo našli takrat Nemci, ki si nakupijo v Ljutomeru, za kar bo, kakor smo zgoraj omenili, kmalu se nudilo dovolj prilik. Sveža sapa, ki bi zapihala tako v narodno življenje, bi gotovo dobro učinkovala.

Okolica trga, bregovje in ravnina, klimatične razmere so za ustanovitev hiralnice primerni. Naglih sprememb temperature ni, zima je kratka, jesen mila in solčna.

Z vodo bi oskrboval trg vodovod. Vrelščina odgovarja strogim zahtevam, ki jih stavijo zdravniki, popolnoma. Epidemičnih bolezni v Ljutomeru že leta sem ne poznamo.

Tako je razlogov dovolj, ki so nagnili občinski zastop k temu, da je stopil pred deželni zbor s prošnjo za ustanovitev hiralnice v Ljutomeru. Vodstvo nemške stranke v Ljutomeru se obrača s tem posebej z isto prošnjo na najvplivnejšo stranko visokega deželne zbor, na nem-

ško ljudsko stranko. Dokler smo si mogli pomoči sami, nismo prosili tuje pomoči, a zdaj, ko sami ne moremo dalje, se nam pomoč ne sme odreči.

Ljutomer ne sme pasti, ker z njim zgubimo važno postojanko v vencu nemških trdnjav (Murek, Radgona, Ljutomer, Ormož in Ptuj). S padom Ljutomera raste nevarnost za Radgono. Šaj je vendar cilj vse slovenske politike, polastiti se zemlje do obali Mure, in tako ustvariti Spodnje Štajersko v enotno jezikovno ozemlje, da bi potem tem ložje uresničili geslo: „Proč od Gradca!“

Če končno ponavljamo našo prošnjo, o kateri bi radi, da bi se obravnavala nujno, storimo to z ozirom na dejstvo, da je tako veliki stranki, kakor je nemška ljudska stranka, pač mogoče, rešiti Ljutomer pogina in tako uresničiti edino pravilno načelo nemške politike: „Ne pedi nemške zemlje prepustiti sovragu!“

Za vodstvo nemške stranke v Ljutomeru:

Župan Julij Thurn.“

Nas zanimajo v vsej tej lamentaciji sledeča pripoznanja, ki jih nismo navajeni slišati iz ust oholega Ljutomerskega nemstva: 1. da so Ljutomerski Nemci napeli vse svoje moči, da so dosegli to, kar imajo, — in da dalje ne morejo; 2. da je pri vseh volitvah v Ljutomeru merodajno edino „c. kr.“ nemško uradništvo; 3. da je število Ljutomerskih Nemcev premajhno, da bi moglo vzdržati nemške trgovce in obrtnike, in da so ti navezani na slovensko prebivalstvo; 4. da Šudmarka z darili in brezobrestnimi posojili podpira nemške obrtnike Ljutomerske, ker bi se sicer ne mogli zdržati, in naposled, da z uradništvom pade nemško obrtništvo in z obojim nemški značaj Ljutomera. Naposled — čeravno le med seboj — so vendar morali pripoznati, kar smo jim mi že davno neštetokrat povedali, a so oni vedno zanikali. Še nekaj važnega je v tem oklicu: 20 nemških hiš je v nevarnosti, da padejo v slovenske roke. Radi bi pa vedeli še nekaj: Ali je res občinski zastop Ljutomerski v seji (in kedaj?) sklenil se obrniti na deželni zbor s prošnjo za deželno hiralnico? ali so vedeli slovenski odborniki za nemško nacionalno tendenco te prošnje in ali so obvestili o tem javnost? Proti nameri, da se z deželno hiralnico zasadi klin v našo zemljo, da se zgradi palača za nemško uradništvo edino v svrhu reševanja nemškega značaja Ljutomera, se mora dvigniti vse Slovenstvo Ljutomera in celega okraja. „Ne pedi zemlje“ kličejo oni nam, a mi jim zakličimo to nazaj. Dovolj so nas izsesali, sami priznavajo, da dalje ne morejo, in sedaj prosijo in beračijo pri deželi pomoči za svoja nasilstva! In mi naj plačujemo svoje davke za ta zavod političnega barbarstva ravno tako, kakor za naše najvitalnejše koristi? Slovenci Ljutomerskega okraja! Proti takim načrtom v odkrit in jasen boj! Ne pedi naše zemlje več onim, ki vzdržujejo nemški značaj Ljutomera na podlo, umeten način!

Slovenci Ljutomerski! Sami vidite, kako slabi so, kako občutijo vašo zavednost in vaš ponos. Naprej na poti gospodarskega boja! Slednji vaš krajcar naj ostane pri naših ljudeh, od katerih zahtevajte solidnost in poštenost; hrbet obrnite vsem tistim, ki čutijo, da so odvisni od vas, a vas ljubijo samo takrat, kadar se jim blišči vaš denar! Vsako najmanjšo priliko uporabite, da preide košček za košček Ljutomera v vaše roke; baš voditelji Ljutomerskih Slovencev imajo ta veliko nalogo. Kakor oni nam, tako mi njim! Kakor oni nam v svojih listih (glej „Marb. Zeit.“ in „D.W.“) smejo nekonfiscirani napovedovati gospodarski boj na celi črti, kakor ne bo noben Nemec šel v slovensko trgovino, v slovensko gostilno, tako delajmo nasprotno mi! Šilo za ognjilo, zob za zob! Gospodarska osamosvoja, — to je tista pot, ki pelje do dogodkov, katere tako žalostno rišejo v svoji lamentaciji. Ljutomer bo naš, Ljutomer mora pasti, mora postati središče Slovenstva med Muro in Dravo, in pred tem padcem ne reši Ljutomera niti „najvplivnejša stranka“ v deželnem zboru, katere Ljutomersko nemstvo tako milo prosi pomoči. Pade Ljutomer — pade Ormož — pade Ptuj — razvoja časa in razmer ne zadrži niti hiralnica v Ljutomeru. Vi pa, Ljutomerski Slovenci, na branik proti nameri nemškega obupnega fanatizma, proti zgradbi asila nemškega uradništva za umetno zdrževanje nemstva Ljutomerskega, v boj za gospodarsko osvojitve Ljutomera!

Domače in druge vesti.

— Slovenske občine, govorite! Zaman smo čez mesec dni pozivljali naše narodne voditelje, da prirede shode za splošno in enako volilno pravico po celem Spodnjem Štajerskem. Kadar se bo šlo za volitve, takrat bodo zopet prišli pred tebe, slovensko ljudstvo! Sedaj pa nisi vredno, da bi Ti povedali, kakšen pomen ima silni boj za

volilno pravico v celi Avstriji. Zato se obračamo danes do Tebe, slovensko ljudstvo! Ti govori. Ti povej odločno in samozavestno, da hočeš pravice za sebe in za svoje potomce, povej zavestno in jasno, da hočeš, naj vlada v Avstriji ljudstvo, a ne privilegirano plemenitaštvo!

Slovenske občine! Vaša dolžnost je, da govorite! Vsak slovenski občinski zastop naj sklene — kakor je to storila odločna in vrla trboveljska občina — v imenu cele občine sledečo resolucijo: „Občinski zastop v je v svoji seji dne v imenu cele občine sklenil, da se v polnem obsegu pridružuje vsem onim, ki se borijo za uvedbo splošne, enake in neposredne volilne pravice v vse zakonodajalne zastoje, v prvi vrsti v državni in deželni zbor.

. dne 1905.

(Pečat in podpisi občinskih odbornikov).“

Slovenske občine! Storite to velevažno Vašo dolžnost čimprej. Resolucije lahko vsaka občina upošlje na naše uredništvo, ki bo vse izročilo našim poslancem, kateri bodo na podlagi teh izjav in zahtev slovenskega ljudstva lahko z mirno vestjo zaklicali v prihodnjem zasedanju državnega zbora: Dajte ljudstvu pravice, ki jih zahteva!

Slovenske občine, storite svojo dolžnost!

— **Slovence celjske in izvenceljske, posebno iz okolice**, opozarjamo še enkrat, da je njih sveta dolžnost, se polnoštevilno udeležiti ljudskega shoda za splošno in enako volilno pravico, ki ga priredi pol. društvo „Naprej“ v soboto, dne 18. t. m. ob pol 8. uri zvečer v „Narodnem domu. Vsi na branik za naše pravice!

— **Volitve v cenilno komisijo!** Vse one, ki plačujejo osebno dohodnino in imajo potem-takem volilno pravico v cenilno komisijo za Celjemesto in Celje-deželo, opozarjamo na naš današnji tizadevni članek. Vsi slovenski volilci se naj združijo za postavljene kandidate in voli naj vsak brez izjeme! Brezobziren boj nemški nadvladi v vseh zastopstvih po Spodnjem Štajerskem — to bodi naše geslo — in za njega praktično izvršitev deluj in se žrtvuj vsak posameznik! Slovenski volilci, v dnevih volitev — na krov!

— **„Šoštanjka narodna godba“** priredi v soboto, dne 25. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju sijajni koncert na pihala in godala. Na vspeh bodo sploh samo umetniški komadi. Na ta koncert že sedaj opozarjamo rodoljube iz Celja in okolice, ker se nam obeta vsestranski umetniški užitek.

— **„Legionarji“**. Prihodnja gledališka predstava „Celjskega pevskega društva“ bo v nedeljo, dne 25. novembra t. l. in sicer se bodo predstavljali Govekarjevi „Legionarji“. „Celjsko pevsko društvo“ ustreže s to predstavo želji širšega občinstva. „Legionarji“ so se igrali zadnjič pred tremi leti in sicer dvakrat zaporedoma pri razprodanem gledališču, kar je gotovo dokaz, kako so priljubljeni. Igra je v resnici popolnoma naša, iz naroda vzrasla. Prevevajo jo ljubki Parmovi napevi, ki so že skoro postali narodova last.

— **Občni zbor društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov** se je vršil preteče nedeljo, dne 12. t. m. v Celju. Iz poročila posnamemo, da ima društvo 126 rednih, 19 podpornih udov in 12 ustanovnikov. Med letom je na novo pristopilo 17, izstopili pa so 4 redni člani. Društvo je član „Slovenske Matice“ in „Družbe sv. Mohorja“, ter je naročeno na liste „Slovenski pravnik“, „Advokats und Notariatskanzlei“ in „Gerichtshalle“. Novoizvoljeni odbor se je sledeče sestavil: predsednik Janez Bovha, podpredsednik dr. Ljudevit Štiker, tajnik Lovro Čremožnik, namestnik dr. Ivan Fermevc, blagajničar Ivan Fras, odbornika Franc Kovča in Fran Moškon. Namestnikom so izvoljeni Anton Kunšek, Anton Vrečer in Josip Kolar, v nadzorništvo pa J. Meden in J. Kocmur iz Ljubljane. Posebno živahna je bila debata zaradi uvedenja popolnega nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah, ter so se stavili razni nasveti in resolucije, katerih izvršitev se je naročila novemu odboru.

— **Občinski svet celjski** je imel na dnevnem redu svoje seje dne 17. t. m. tudi podeljenje domovinske pravice v Celju za dr. pl. Jabornegga. Čujmo, čujmo! Kolikokrat je izlivala vahtarca svoj žolč nad Slovenci, češ: da so sami „privandraci“, in sedaj zvemo, da „vodja“ celjskega nemštva tudi ni pristen celjski domačin, ampak je doma tam nekje iz — iz — no iz Tržiča na Kranjskem.

— **V Celju je umrla** dne 13. t. m. gospa Barbara Ana Marija pl. Sušič, sestra polkovnikov pl. Sušičev. Prepeljali so jo v Belovar, kjer jo položijo v obiteljsko rakev.

— **Akad. tehn. društvo „Triglav“**. V Celju se je konstituiral pripravljalni odsek za 30letnico „Triglava“: predsednik dr. Janko Sernec, podpredsednik dr. Ljudevit Štiker, tajnik cand iur. Fran Kovča; odborniki: dr. Fr. Kotnik, dr. Vek. Kukovec, dr. Ant. Schwab in Rudolf Potočnik.

— **Naborni zavezanci**, ki pridejo prihodnje leto k naboru, se morajo tekom tega meseca zgledati pri občinskem uradu občine, v kateri stanujejo. — Kdor se ne oglasi, se kaznuje s 10—200 K globe.

— **S pošte**. Poštni nadoficijal g. Vekoslav Bahovec v Mariboru je prestal skušnjo za uradnega vodjo z dobrim uspehom.

— **Za Žigertov stolp** so kupili sledeči gg. dolžna pisma od „Podravske podružnice slov. planinskega društva“ po 20 K: Dr. Fran Rosina, odvetnik v Mariboru (3); Luka Hleb, posestnik na Smolniku; Marka Škrbinek, posestnik v Št. Lovrencu; Franc Švigel, veleposestnik v Lobnici; Franc Tertinek, postajenačelnik v Vuhredu; Anton Podvinski, župnik na Remšniku; Edvard Taborsky, lekar v Mariboru; Josip Mule, krčmar v Rušah; Josip Sernec, veleposestnik na Smolniku (2); Franc Grizold, posestnik na Smolniku (2); Alojzij Glaser, posestnik v Rušah; Gašper Jurko, veleposestnik na Smolniku. Za stavbo stolpa je še daroval g. J. Duffek, medicar v Mariboru 10 K. Vsem darovalcem srčna hvala in daj Bog mnogo posnemovalcev! Srčni planinski pozdrav! Odbor.

— **Laški trg**. Mesto vencev za rajnega g. And. Elsbacherja so darovali za revne učence tukajšnje slovenske ljudske šole: gospa Gizela Šuklje 10 K, gospa Irma Stergarjeva 10 K, gospod Edvard Kukec 20 K, gospod Dragotin Cimperšek 20 K, g. Franc Časl 10 K. Vsem cenjenim darovalcem sto-era hvala!

Vodstvo slovenske ljudske šole.

— **V Rajhenburgu** so dne 14. t. m. občutili ob 10. dopoldne, ob 1/2 2. in 3/4 2 popoldne močne potresne sunke.

— **Brežice**. Martinov večer, kojega je priredila Čitalnica dne 12. t. m., se je obnesel dobro. Čitalniški mešani pevski zbor je zapel več krasnih pesmij in je žel splošno pohvalo. Posebno se je izreklo pevovodju g. Jos. Mešičku splošno priznanje za njegov trud in njegovo vztrajnost. Škoda da tamburice razjeda rja — — —

— **Brežice**. Dne 15. t. m. se je poročil g. dr. Franjo Jokesch, c. kr. namestniški vajenec pri tukajšnjem glavarstvu, z gospico Olgo Grebenz, hčerko pokojnega okrajnega tajnika.

— **Št. Jur ob juž. žel.** Prijatelji slovenske mladine ste vabljeni v nedeljo (19. t. m.) popoldne k nam. Po večernicah priredi ženska podružnica sv. Cirila in Metoda veselico v gostilni g. R. Doboviška s prav zanimivim vspehom. Domači pevski zbor popeval bo neumorno najlepše skladbe; naprošeni govornik obdeloval bo predmet: „Ženska in šola“; narodna dekleta nastopijo kot deklamovalke. Narodni krčmar nudi bo pa raznovrstno, dobro pijačo in izborno jed. Za Celjane ugodna zveza ob 4. uri popoldne. Na svidenje!

— **V Poličanah je umrl** dne 13. t. m. g. Franc Ranner, nadučitelj v pokoj.

— **Slovenska Bistrica**. Cerkveno vino na Ritoznju se je na dražbi prodalo po 64 do 72 v liter. Vsega je kupil g. Kampos za hotel „Union“ v Ljubljani. Gostje iz Štajerskega bodo torej tam našli pristno kapljico iz imenitnih Pohorskih goric. Cene letošnjih belih vin so tukaj od 56 do 80 v. Izabela po 20 do 24 v, črnina po 60 do 70 v za liter.

— **Zahvala**. Velecenjeni, mnogozaslužni gospod Simon Strenkl, umirovljen učitelj v Zibiki, je podaril začetkom zimskega tečaja 35 otrokom obleko. Za ta velikodušni dar izrekata v imenu obdarovanih otrok podpisano šolsko vodstvo in krajni šolski svet najsrčnejšo zahvalo izražujoč ob enem vljudno prošnjo, naj se znani šolski dobrotnik blagovoli še večkrat spomniti naše šole in uboge šolske mladine.

Šolsko vodstvo in krajni šolski svet Zibika, dne 9. novembra 1905.

Josip Purkhart l. r. Martin Kočevar l. r.
šolski vodja. načelnik.

— **Obriž-Središče**. V naših krajih se letos tatvine izvanredno množijo! Vedno je slišati, da se je tukaj ali tam pokradlo. Skrajno predrzno pa so se obnašali ti ptički v noči od pondeljka na torek. Zvečer so bili na Humn, kjer so pokradli iz pivnice g. Čurina žganje in vino. Sod, ki je na pipi, so postavili narobe, kupice pa obesili na kolje v vinogradu. Od tukaj so šli k g. Zidariču, kjer pa so jih pregnali. Od tam so šli v Obriž, kjer so posestnikoma Vrbančič in Serec pokradli jermenje konjskih opravi, pri trgovcu in gostilničarju g. Marčecu pa pobrali iz trgovine denar, vse blago in par steklenic „Florijana“. V trgovino so prišli skozi izložno okno, kjer so šipe izrezali. Kip, ki predstavlja rudokopa in stoji v izložbi, so postavili na sredo ceste in zraven nje osminko žganja. Ko se je tatvina opazila, sta dva domačina zasledovala ptičke in bi bila enega mogoče ujela, pa je ušel čez mejo na Hrvaško. Nekaj blaga in obleke se je dobilo nazaj, ker so to vrgli zločinci proč, da so lažje ušli. Ptički so bili tudi pri g. Šalamunu, a so bili

pregnani. Kakor se sliši so jim na sledu. — Lansko leto se je slišalo o podobnih slučajih v radgonskem okraju! Ali bi se ne mogli vladi v tem oziru zediniti na strožje nadzorstvo ob mejah, ker priznajo prihajajo tatovi iz naše „boljše“ državne polovice!?

— **Gradec**. Pri občinskih volitvah v III. volilni razred je dne 14. t. m. dosegla socialdemokratska stranka popolno zmago nad nemško-nacionalno stranko. Od 5236 volilcev jih je volilo 2256. Absolutna večina je bila 1109. Vsi socialnodemokratski kandidati so dobili nad 1300 glasov. Izvoljeni so: Julij Hilari, Franc Rader, Alojz Auzobsky, Karl Freitag, Ivan Doppler in Karl Haidinger. Tako ima socialdemokratska stranka vseh 16 mandatov III. volilnega razreda v posesti.

— **Graški akademiki**. V soboto, dne 11. t. m. se je vršilo zborovanje vseh slov. graških visokošolcev. Govorili so: phil. Mum (Triglav) o splošnih razmerah slovenskega dijaštva v Gradcu, phil. Kramer (Tabor) o gmotnem stanju slov. dijaštva v Gradcu ter phil. Rožič (Zarja) o slovenskem razumnstvu.

— **Shod nemških akademikov v Gradcu** se je vršil dne 14. t. m. Izrekle so se simpatije tovarišem dunajske univerze, ki trpe pod izbruhom podivjanosti in brutalnosti nemškega dijaštva.

— **Štajersko veleposestvo** se posvetuje dne 18. t. m. o volilni reformi.

— **Vsegamogočni Albert Stiger**, stric „giftne krote“ in besen zatiralec slovenske besede v Slov. Bistrici, je iskal nemške slave. Radi tega je tožil g. J. Založnik-a radi žaljenja nemčurske „časti“. Prvo sodišče v Slov. Bistrici pa je gosp. Založnika oprostito od krivde in kazni. Stiger tega ni hotel kapirati, dasiravno je imel za zagovornika dr. Mravljak-a iz Maribora. (Ali dr. Reddi ni veljal? Saj je vendar on tudi izmed slovenjebistriških nemčurskih stegov!) Podal se torej v Maribor k okrožnemu kot prizivnemu sodišču, kjer je bila razprava dne 15. t. m. Toda, glej! Kaj ga je doletelo, „nemškega mučenika“? Založnik zopet oproščen. Stiger pa plačaj vse stroške ter jadraj z dolgim nosom in povešenim grebenom zopet domu za peč!

— **Bralno društvo v Škalah** priredi v nedeljo, dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne poučno predavanje „O gospodarskem združništvu“ v šoli. Po predavanju prosta zabava pri „Dolfinu“. Isti dan priredi samski klub šaleške doline izlet v Škale!

— **Gornji grad**. Podkrajnik, vojaški begun, ki se je skrival skoraj vse leto po gozdovih okoli Nove Štife in Gornjega grada, je njet. Popival je dne 12. t. m. v neki gostilni v Novi Štifi, in eden njegovih prijateljev ga je ovadil žandarmeriji, ki ga je prišla. V ječi so mu morali vse trakove itd. odvzeti, ker se je bilo bati, da se usmrti. Na vesti ima več tatvin, sicer pa drugače ni bil nevaren. Pravijo, da je nekoliko slaboumen.

— **Proti izkoriščanju sadjerejcev!** C. kr. okr. glavarstvo v Mariboru je izdalo sledečo jako umestno odredbo, katera bo zanimala sadjerejce tudi po drugih okrajih: „Opazilo se je, da se vrši nakupovanje sadja v škodo sadjerejcev še vedno po stari suhi (posodni) meri, večinoma s štrtinjaki. Ker so sodi različne velikosti, a je od strani nakupovalcev nastavljena enotna cena, so sadjerejci na občutni škodi. To pa je v protislovju s postavo od 23. julija 1871, drž. zak. št. 16 ex 1872, po kateri se smejo vporabljati v javnem prometu, torej tudi v trgovanju s sadjem samo metrične mere in uteži. Občinski zastopi in orožniško-postajna poveljstva se torej pozivljejo, opomniti prebivalstvo na nepostavnost takšnega početja in vsako uporabo druge nego metrične mere takoj naznaniti.“ — Slišali smo slične pri-tožbe tudi v drugih okrajih in naše prepričanje je, da si bodo sadjerejci tudi tam znali izvojevati od pristojnih okr. glavarstev svoje pravice ter bodo kupčevalcem s sadjem konečno korenito izbili podlo izkoriščanje sadjerejca iz glave. Sadjerejci, ne držite križema rok, ampak na delo v svojo korist!

Društveno gibanje.

— **Odbor „Podpornega društva organistov“** ima svojo sejo dne 22. t. m., to je, na dan sv. Cecilije v Grižah pri g. J. Škrabarju. Začetek ob 1. uri popoldne. — Vsi odborniki se vabijo, da se seje, če je le količkaj mogoče, udeleže. Sprejemajo se tega dne tudi novi udje, če se kdo priglasil. Priglasil se lahko osebno ali pismeno. K. Bervar t. č. predsednik.

— **Gornjegrajskega učiteljskega društva** redni letni občni zbor se vrši ob vsakem vremenu v nedeljo, dne 19. t. m. po zadnjič objavljenemu sporedu. Na veselo svidenje pri Sv. Frančišku Ksaveriju!

— **Čitalnica v Slov. Bistrici** vabi na svoj redni občni zbor dne 19. listopada 1905 ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poročilo društvenih odbor-

nikov in računskih preglednikov. 3. Volitev društvenega načelnika in novega odbora. 4. Predlogi in nasveti. Za slučaj nesklepčnosti se vrši zborovanje eno uro pozneje brez ozira na število navzočih.

— **Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi** si je izvolilo na svojem rednem običnem zboru, dne 31. m. m. sledeči odbor: predsednik tech. France Jenčič; podpredsednik: phil. Ivan Steblovnik; tajnik: iur. Janko Hacin; blagajnik: tech. Viljem Kuček; knjižničar: iur. Andrej Kezele; arhivar: iur. Anton Kacjan; gospodar: tech. Gvidon Gulič. — Preglednika sta: phil. Adolf Turek in tech. Josip Kremenšek.

— **V Littiji na Kranjskem** nameravajo ustanoviti „Sokola“.

— **Iz pravosodja.** Sodni pristav g. dr. Metod Dolenc je dodeljen v službo nadsodišču v Gradec. Sodni pristav g. dr. Kušej je na dopustu, ker je dobil štipendijo, da študira na vseučilišču v Bonnu.

— **Manifestacija za splošno volilno pravico v Trstu** dne 12. t. m. se je obnesla, kakor smo kratko sporočili, impozantno. Na shodu tržaških Slovencev v „Narodnem domu“ so govorili dr. Rybač, Skrbec, soc. dem. Pretnar, hrv. dijak Walter in dalmatinski zastopnik Vuković. Sprejela se je resolucija, ki odločno zahteva od vlade, da predloži državnemu zboru zakonsko osnovo za občno in tajno volilno pravico. Po zborovanju je šla množica na ulico. Pridružila se jim je socijalna demokracija, ki je baš prej tudi zborovala. Vse je šlo pred delavski dom. Tam je govoril v imenu slovenske narodne stranke Cotič, v imenu socijalne demokracije Pittoni. Socijalna demokracija je burno pozdravljala Slovence kot soborilce za ljudske pravice. Tako govori in manifestira po drugod ljudstvo na ulici za svoje pravice! (Praga, Brno, Dunaj, Gradec, Trst itd.)

— **V Krškem** se je po inicijativi g. dr. Romiha in dež. potovalnega učitelja Gombača ter iz lastnega nagiba nekaterih mladeničev osnovala zimska kmetijska šola za odrasle kmetske mladeniče ter se otvorila s 1. novembrom. Poučevali se bodo glavni predmeti kmetijstva, dalje kemija, fizika in računstvo ter splošno zdravilstvo. Pouk bo vsako nedeljo po 2—3 ure. Ukaželjni mladeniči od 18 let naprej se imajo glede vstopa obrniti na g. dr. Romiha v Krškem. Šola traja od novembra do marca. Pouk je brezplačen.

— **Češko Sokolstvo** je slavilo dne 15. t. m. 40letnico smrti velikega Sokola, odličnega Čeha in navdušenega demokrata, sodruga velikega Tyrša in ustanovnika češkega Sokolstva, brata Henrika Fügnerja. Bil je priprost trgovec, deloval je neumorno na skrivnem, ni se bal nobenega dela. L. 1862. je bil izvoljen za prvega starosta praškega Sokolstva, in svoj silni demokratični duh je pokazal v tem, da je uvedel med Sokolstvom bratsko tikanje. Deloval ni z besedami, ampak z dejanjem in zgledom. Dne 15. novembra 1865 je v naročju Tyrša izdahnul dušo. O njem piše zgodovinar češkega Sokolstva, JUDr. Scheiner: „Bil je človek, prost vseh podlih misli, hrepenel je na višek ljudskosti; ni bilo velike misli, katere bi ne pojmlil njegov vzletni duh, ni bilo plemenitega čustva, katero bi ne razigralo njegovega srca. Njegova smrt je pretresla stavbo Sokolstva do najglobljih globin... Slavljenja njegovega spomina se pridružujemo mi, želeč, da se ga spominja tudi naše slovensko Sokolstvo.“

— **Uspeh hrvatskega umetnika.** Umetniško društvo „Hagenbund“ na Dunaju je otvorilo svojo jesensko umetniško razstavo. Jury je za razstavo sprejela tudi 10 del mladega nadarjenega hrv. umetnika Tomislava Krizmana. Med razstavljenimi deli njegovimi je poleg slik tudi nekaj bakrorezov.

— **Za Strossmayerjev spomenik** je daroval dalmatinski deželni zbor 2000 K.

— **Srbski kralj Peter** se je odločil pozvati k sebi v dvor vsak ponedeljek in petek 30 do 40 odličnih meščanov in uradnikov, da se na ta način z njimi osebno spozna in da se po njih pouči o splošnem položaju naroda.

— **Dr. Karol Teodor pl. Inama-Sternegg**, predsednik centralne komisije za statistiko, je umirovljen. Na njegovo mesto je imenovan dvorni svecovalec dr. Fran vitez Jurašek.

— **80letnica.** V Gorici je obhajal te dni svojo 80letnico g. baron Andrej Winkler, bivši kranjski deželni predsednik.

— **Prvi vlak na Bohinjski železnici** je vozil minolo soboto, in sicer tovorni vlak iz Jesenic v Bohinj.

— **Dunajsko vseučilišče** so zopet otvorili dne 14. t. m.

— **Poslanec dr. Fořt**, proti kojega imenovanju sekijskim načelnikom v železn. ministrstvu so Nemci zagnali velikanski krič, je definitivno imenovan na to mesto.

— **Naselniško vprašanje v ameriških državah.** V dneh od 6. do 8. decembra se vrši v New-Yorku pod pokroviteljstvom „National Civic Federation“ velika konferenca, h kateri pošlje svoje delegate 41 držav. Razpravljalo se bode o zadevah naseljevanja v Ameriki.

— **Proti podržavljenju zasebnih železnic** se je izrekel dne 14. t. m. na svojem zborovanju klub industrialcev, ker državne železnice nimajo moderne organizacije.

— **Za poštne ravnatelja v Ljubljani** je imenovan g. Franc Leban iz Opatije.

— **Admiral Roždestvensky** je na potu v domovino.

— **Iz strahu pred 100. rojstnim dnevom** se je pred kratkim obesil neki Nemec.

— **Finančni odsek kranjskega deželnega zbora** je odobril poročilo in zakon glede izsuševanja ljubljanskega barja. Delo se prične že leta 1906.

— **General Cronje**, znani glasoviti burski general, se je s svojo ženo in s svojima sinoma povrnil v južno Afriko, ker hoče svoje stare dni preživeti v domovini.

— **Baron je postal varaždinski veliki župan** Rubido Zichy.

— **Poveljnik avstrijske mornarice** grof Montecuccoli, se poda na potovanje ob dalmatinski obali. Vozil se bo s torpedno križarko „Pelikan“.

— **V ameriški državi Illinois** je minole dni silen orkan porušil mesto Sorento.

— **V novoangleških državah** so vjeli roparsko ladjo Dorada. Njen poveljnik je tušel. Iz stvari, ki so jih našli, se spozna, da je ropar zakrivil mnogo ropov in tatvin, ki so dosedaj bili nepojasneni.

Dopisi.

Iz Petrovč. (Občinske volitve v Petrovčah.) Privčerašnjih volitvah v občinski zastop v Petrovčah so zmagali Slovenci na celi črti. Samo v I. razredu je prodrl g. Ježovnik z enim glasom večine. Če pa on misli, da bo izvoljen za župana se moti, ker

Kdor s celjskimi nemškutarji drži, za tega županov stolec pri nas ni.

Petrovčan.

Šoštanj. Z orkestralnim koncertom, katerega je priredila „Šoštanjska narodna godba“ na Martinovo nedeljo v veliki dvorani hotela „Avstrija“, povzpela se je ta godba do svoje vsestranske popolnosti! Dosedaj smo imeli priliko poslušati jo samo od ene sicer izborne strani, namreč na pihalna godala, v nedeljo pa je nastopila godba pod vodstvom g. Jos. Mazeja s popolnim orkestrom in prednašala težke koncertne točke tako umetno dovršeno, da je občinstvo kar strmelo! Zlasti so ugajala Schubertova overtura v italijanskem štilu, Čajkovskega „Serenada“ in Bahov „Venec slovenskih pesni“. Ta slednja točka in potpuri iz opere „Car in tesar“ sta nas vsled povsem umetniškega prednašanja naravnost očarala. Omeniti še moramo, da je godba igrala jako pridno, kajti po vsakem komadu nam je dodala za nameček lepe slovenske koračnice.

Gosp. kapelnik Mazej je imel prav srečen večer, in ko je g. notar Kolšek godbo pozdravil, so zaorili navdušeni živio in nazdar klici neumornemu g. Mazeju!

Gospodarstvo.

Sadjerejci!

V predzadnji številki omenjeno sadno drevje je še v Laškem trgu pri g. nadučitelju Valentiniču, v Celju v deželni drevnici, in pri Novi cerkvi v deželni trsnici. Vsi, kateri so pri meni drevje naročili in ga še niso vzeli, naj pridejo po njega čimnajteže. Od 18. listopada naprej se bode to drevje tudi drugim oddavalo, kateri ga niso poprej naročili. Drevje je visokodebelnato, močno in lepo od najboljših sadnih vrst. — Komad stane samo 70 vinarjev.

Maribor, dne 15. listopada 1905.

Franc Goričan, kmet. potovalni učitelj.

Proti razkosanju kmečkih posestev!

„Kmečki stan propada!“, ta obupen klic odmeva po vseh pokrajinah širne Avstrije. Dolgo časa se poklicani činitelji niso zmenili za to dejstvo, ko pa so izprevideli, da je res obstoj tega za Avstrijo najvažnejšega stanu — saj je Avstrija pretežno kmečka država — v nevarnosti, so začeli iskati vzroke propadanja. Našli so razun pomanjkanja gospodarske izobrazbe in gospodarskega združenja, razun velike konkurence, katero je do najnovejšega časa delal uvoz živine, vina itd. iz inozemstva, razun pogubne termenske kupčije z žitom na borzi, posebno dva za kmetijstvo skrajno nevarna pojava, katere sta povzročila, da je toliko tisoč kmečkih posestev izginilo ali prišlo v roke veleposestnikom, veleobrtnikom in raznim drugim neketom, namreč razkosanje in preveliko zadolženje kmečkih posestev. Neustrašen nastop kmečkih poslancev in nekaterih zavednih agrarcev je dosegel, da se je postavno omejila termenska kupčija z žitom na borzi, da se je uvoz živine iz Srbije, Bolgarije itd. pre-

povedal, da se je odpravila vinska colninska klavzula z Italijo in omejil uvoz cenih italijanskih vin; zastavili so pa tudi isti boritelji za pravice kmečkega stanu vse svoje moči v razširjenje gospodarske izobrazbe in v doseglo gospodarskega združenja. Storilo pa se do sedaj vsaj v nekaterih deželah ni nič proti razkosanju in prevelikemu zadolženju kmečkih posestev. Pa tudi v tem oziru se obrača na boljše; merodajni krogi so začeli študirati ta vprašanja, in ker bodo ista predmet posvetovanj v raznih zastopih, je potrebno, da se seznanimo z njimi; v tej razpravi hočemo navesti razna sredstva, katere bi naj zabranila razkosanje kmečkih posestev, s katerim se peča dandanes toliko ljudi in dela umazane kupčije, in med njimi so še večina ljudje, kateri imajo polna usta ljubezni do kmeta in se imenujejo kmečke prijatelje, akoravno s svojim početjem ubijajo kmečki stan.

Razkosanje kmečkih posestev se vrši na trojni način. Brezvestni špekulanti izrabljajo slabo gmotno stanje posestnikov in jim prigovarjajo, da prodajo svoja zadolžena posestva navadno zelo po ceni; ti kupci posestev pa ne prodajo celega posestva spet enemu posestniku, ker bi pri tem premalo zaslužili, ampak razdelijo celo posestvo v več parcel in prodajo posamezne parcele ter tako uničijo eno kmečko posestvo za drugim ali pa prodajo kmečka posestva raznim veleposestnikom, tovarnarjem in drugim neketom, kateri posestva potrebujejo v ta ali oni namen. Mnogokrat prodaja zadolžen posestnik eno parcelo svojega posestva za drugo tako dolgo, da na zadnje ne preostane toliko posestva, da bi redilo eno družino. Ta dva načina razkosanja kmečkih posestev se nahajata pri nas na Slovenskem in sta povzročila, da je v nekaterih okrajih, zlasti na Kranjskem, poljedelstvo popolnoma propadlo, in da ljudstvo trumoma zapušča domačo grudo. V Istri, Galiciji in Bukovini pa se pri dedščinah razkosujejo zemljišča v taki meri, da dobe dediči mnogokrat parcele v vrednosti 2—5 kron. Tako razkosanje zemljišč v brezpomembne parcele je ne le gospodarsko nevarno, ampak onemogočuje zlasti zemljejknjižnim uradom delo.

(Dalje prihodnjik.)

Politični pregled.

— **Štajerski deželni zbor.** Pri 14. seji štaj. dež. zbora dne 14. t. m. je bilo med drugim na dnevnem redu poročilo deželnega odbora, ki je zadevalo vprašanje glede uvrstitve ceste Maribor-Ptuj-Zavrče v kategorijo okrajnih cest I. razreda. 15. seja dne 16. t. m. Poslanec dr. Jurtela, dr. Ploj, dr. Dečko in tovariši predlagajo, da se preustroji občinski red za Štajersko iz leta 1864, ker ne odgovarja več današnjim zahtevam. Predlog se odda odseku za občinske zadeve. Nadalje poroča posebni odsek za deželne kulturne zadeve o predlogu dr. Hrašoveca in tovarišev, da se zgradi cesta od Solčave v Logarjevo dolino. Finančni odsek poroča nadalje o ustanovitvi kmetijske šole za Spodnje Štajersko. Tej pravični zahtevi Slovencev se bode vendar enkrat ustreglo. Sledi poročilo istega odseka o došlih peticijah: Vas Gorenje v konjiškem okraju si je napravila vodovod in prosi deželni odbor podpore. Poslanec dr. Hrašovec omenja k tej peticiji, da bi bili posamezni vaščani pri zgradbi tega vodovoda prehudo prizadeti, ako bi morali te stroške, ki znašajo približno 3000 K, sami trpeti in predlaga, da pokrije dežela vsaj eno tretjino teh stroškov. Predlog se sprejme. Spodnještajersko čebelarstvo društvo prosi za leto 1906 povišanja deželne podpore. Poslanec Vošnjak predlaga, da se dovoli za bodoče leto 100 K več kakor lani, torej 300 K in utemeljuje ta predlog s tem, da ima omenjeno društvo svojega potovalnega učitelja, katerega ne more vzdrževati samo. Društvo je v najlepšem razvoju in je torej res vredno in potrebno podpore. Predlog g. Vošnjaka propade; podpora ostane ista kakor lani. Poslanec g. Roš in tov. interperirajo ces. namestnika v zadevi novo razpisanih volitev na Dobrni, razložijo položaj, kateri je bralcem našega lista gotovo že znan in stavijo končno vprašanje: 1. je-li ekscelenci znano, kako postopa c. kr. okrajno glavarstvo v Celju v volilnih zadevah na Dobrni? 2. Kaj namerava ekscelencija ukreniti, da se takoj rešijo neutemeljene reklamacijske pritožbe glede novih volitev na Dobrni.

— **Kranjski deželni zbor** je sprejel nujnost predloga posl. Povšeta, naj deželna in državna vlada storita vse mogoče v varstvo in podporo domače živinoreje.

— **V šolskem odseku kranjskega deželnega zbora** se je razpravljalo o Hribarjevem predlogu, naj se zvišajo učiteljske plače za 25%. Ugovarjal je dr. Šusteršič in izrekel, da bi bil njegov klub samo za 25% draginjsko doklado rodbinskim očetom med učiteljstvom. Mnenje dr. Šusteršiča je zastopal tudi: posl. Jaklič, ki je sam — učitelj. Takšne zagovornike ima kranjsko učiteljstvo v — lastnem stanu.

— **V moravskem deželnem zboru** so razpravljali o poročilu odseka glede izpremembe deželnega volilnega reda. — Dosedanje kurije ostanejo, ustanovi se pa še splošna kurija po vzorcu

pete kurije za državni zbor. Vseh poslancev bo 151 in sicer 2 škofa, veleposestvo se razdeli v nemško in češko kurijo in sicer dobe češki veleposestniki 10, nemški 20 poslancev; mesta 20 nemških in 20 čeških, kmečke občine 39 čeških in 14 nemških, splošna kurija 14 čeških in 6 nemških poslancev. V dež. zboru se ustanovi nemška, češka in veleposestniška kurija. Za izpremembo deželnega volilnega reda ter za izpremembo zakona o deželnem jeziku pri avtonomnih zastopih je potrebna dvetretjinska večina v navzočnosti 121 poslancev. — Proti temu predlogu je vložil češki posl. Stranský predlog manjšine za uvedbo splošne, enake in neposredne volilne pravice. Večina je ta minoritetni predlog odklonila. Galerija je burno demonstrirala. Hybeš je govoril z galerije na češke poslance in jih pozival, naj obstruirajo.

— V dalmatinskem deželnem zboru je predlagal posl. Biankini, naj se priznajo v Cislitvanski vse v Zagrebu dovršene vseučiliške študije in pri tem opozarjal, da slovanski visokošolci na nemških univerzah niso varni niti svojega življenja.

— V dalmatinskem deželnem zboru je hrvatski poslanec dr. Tresić-Pavičić izjavil, da imajo Italijani pravico zahtevati svoje vseučilišče v Trstu.

— Tirolski deželni zbor je odobril sledeča načela, po katerih se naj izpremeni deželni volilni red. V vseh kurijah se uvedejo direktne (neposredne) volitve. Ustanoviti mislijo splošno kurijo, v katero volijo sedem poslancev oni, ki stanujejo dve leti v enem kraju. V mestih imajo pravico voliti oni, ki plačajo tri krone davka. Mesta dobijo 4 in kmečke občine 10 novih poslancev. Veleposestvo razdele v nemški in italijanski volilni okraj. Odklonili so predlog za ustanovitev nove kurije, v katero bi volili le volilci, ki nimajo v drugih kurijah volilne pravice. Vlada je namreč izjavila, da hoče vzdržati način dosedanje splošne kurije. — Prav žalostna slika „splošne in enake volilne pravice“ v deželi, kjer vlada „duh krščanstva“.

— Hrvati in Srbi v Dalmaciji. Med hrvatskim in srbskim poslanskim klubom v dalmatinskem deželnem zboru se je dosegel popolen sporazum v narodnih prашanjih. Srbski narod se priznava enakopravnim s hrvatskim. S tem izgine srbsko-hrvatski razpor, in srbski klub je pristal na zedinjenje Dalmacije s Hrvatsko.

— „Katoliški“ hrvatski dnevnik „Hrvatstvo“ je pričel gonjo proti vrlemu narodnemu zastopniku in pristašu hrvatske oporbene stranke, župniku Zagoren, ker je isti podpiral kandidaturu hrvatskega borilca-mučenika dr. Potočnjaka proti dr. Amrušu v koprivniškem okraju.

— Ogrska — Nemčija. Nemčija je voljna pripoznati z Ogrsko sklenjeno carinsko in trgovinsko pogodbo za pravoveljavno šele, če se do marca 1906 parlamentarno dožene. Provizorija, s katerim bi se podaljšala obstoječa pogodba, Nemčija ne mara sprejeti. Pač težko, da bi se pogodba pod Fejervaryjem zakonito dognala, zato pride Ogrska z Nemčijo v trgovinsko-politični konflikt.

— Turkiški sultan začne baje štediti. Zato misli odpustiti še to leto nad sto žensk in služabnic tudi iz svojega harema, ki ga stane jako veliko. Čuje se, da radi tega vlada med velikaši razburjenost.

— Makedonske razmere. Ker se sultan noče udati zahtevam velevlasti v zadevi finančne kontrole v Makedoniji, so sklenile velevlasti demonstrirati proti Turčiji z brodovjem. Dardanele nameravajo blokirati ter tako zapreti — seveda ne za vse trgovske ladje — dohod k Carigradu. Na predlog Anglije nameravajo zasesti celo Smirno v Mali Aziji, kar bi bilo za Turčijo usodnega pomena. — A kljub vsem grožnjam sultan noče odnehati.

— V francoskih ladjedelnicah so pričeli delavci splošni štrajk.

— Norveška bode kraljevina. Ljudsko glasovanje, ki je imelo odločiti, ali postane Norveška kraljestvo ali ljudovlada, je dokazalo, da je večina naroda za kraljevino. V tem smislu je bilo oddanih blizu 300.000 glasov, za ljudovlado pa okoli 60.000. Že bodoči teden bode storting (državni zbor) norveški volil kralja.

— Evropski vladarji — potujejo. Da si preganjajo dolgčas — kaj več pametnega se itak na teh potovanjih ne doseže, — potujejo evropski vladarji. Španski kralj je prišel minole dni na Dunaj. V torek je pa odpotoval portugalski kralj in potuje skozi Pariz, Berlin in pride tudi na Dunaj.

— Francoski vojni minister Berteaux je odstopil, ker je natihome podpihaval na agitacijo proti armadi. Nasleduje ga dosednji minister za notranje zadeve, Etienne.

— S carskim manifestom z dne 30. oktobra se je vzbudilo tudi Poljakom v Rusiji upanje, da pride za nje nova, srečnejša doba, da bo tudi njim konečno dano, nastopiti novo pot k srečni bodočnosti, pot k narodni svobodi. Zato so pozivljali vsi resni poljski listi ljudstvo k miru in ustavnemu življenju. A ker je peščica židovskih

podpihovalcev — sovražnikov vsake ljudske svobode — nadaljevalo svoje rovarsko delovanje, je vlada storila usodepolen — nepremišljen — korak. Z ukazom z dne 11. t. m. se je razglasilo obsedno stanje za deset poljskih gubernij (že poprej je obstajalo isto v Varšavi in Lodzu), in s tem je poljsko prebivalstvo znova zdraženo proti bratškemu ruskemu narodu.

— Dogodki na Ruskem. Odstavljeni so guvernerji v Estlandiji, Tambovu, Tomsu, Kazani in Odesi, ker niso mogli prepričati zadnjih izgrediv. Proti županu v Odesi, Neidhartu, je nvedeno kazensko postopanje. Na njegovo mesto je imenovan general Grigorjev.

— Grof Tolstoj (a ne slavni pisatelj), bivši podpredsednik umetniške petrograjske akademije, je imenovan naučnim ministrom.

— V Kavkazu se revolucionarno gibanje nadaljuje. Ves Kavkaz se je pridružil vstaji. Železnice so razdrte.

— Vstaja v Kronstadtu je zavzela obširne dimenzije. Vojaštvo je zasedlo vojašnice, katerih so se polastili prej vstaši. Vojno sodišče je obsodilo nad 300 vstašev na smrt.

Književnost in umetnost.

— Ilustr. narodn. koledarja za leto 1906 je dobili le še nekaj komadov; kdor ga želi naročiti, naj naznani Zvezni tiskarni v Celju, ali naj se pošlje vezan (K 170) ali broširan (120). Povdarjamo pa, naj se naroči hitro, ker je že večinoma razprodan.

— Missa Salve Regina. Slovenski skladatelj g. Ignacij Hladnik je izdal latinsko mašo pod gornjim naslovom. Partitura stane 2 K 40 v, posamezni glasovi 20 v.

Raznoterosti.

— Lakota na Japonskem čimdalje bolj razsaja. Vladni komisariji nasvetujejo izseljevanje v Korejo in Mandžurijo.

— „Ker se je prezirljivo nanj ozrl“, je bil obsojen nek odvetnik v Darmstadtu; pri neki razpravi se je namreč baje „prezirljivo“ ozrl na sodnika. Obsojen je bil na 30 mark, a je vložil pritožbo na višje sodišče.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolašče v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom **Ivan Hoff** z levjo varstveno znamko

voji po ¼ kg 90 vinarjev
½ „ 50 „
Dohi se povsod.

Listnica uredništva.

J. P. Gradec: Obširno poročilo prinesem.
Brezinč: Brez podpisa — v koš!
Gospode dopisnike opozarjam, da mi je skleniti redakcijo navadno že dan pred izidom lista; zato ne morejo priti dopisi, koje dobim šele v torek ali petek, za številko dotičnega dneva v pošte.

ZAHVALA.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja ob bolezni in smrti nepozabne soproge

MARIJE KLINE

za prekrasne vence in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekam vsem sorodnikom, gg. kolegom in kolegijam, prijateljem in znancem najtoplejšo odkritosrčno zahvalo.

VIDEM, dne 12. novembra 1905.

(582) 1 **Josip Kline**, naduč. v. p.

Trgovski pomočnik

izurjen v trgovini mešanega blaga, vešč slovenskega in nemškega jezika, vojaščine prost, želi službo takoj nastopiti.

Ponudbe pod naslovom: (589) 4—1

FRANC DOBAJ, trgovski pomočnik na Laznici, pošta Bistrica pri Mariboru.

Ženitna ponudba.

(583) 3—1

Katera pridna gospica, oziroma mlada vdova z nekaj premoženjem bi hotela postati učiteljeva soproga? Samo resne ponudbe, če mogoče s sliko, je nasloviti „SREČNA BODOČNOST“ na ured. Domovine do 1. grudna t. l. Tajnost častna zadeva!

Kupujte narodni kolek!

KAVO, RIŽ, južno sadje, poper, itd. in OLJE vseh vrst prodaja na debelo le trgovcem in industrijalnim podjetjem - - -

J. PIPAN & COMP.

Trst, Via Commerciale št. 5.

(586) 22—1 X X X

Tvrdba ustanovljena leta 1876.

Odda se stavba

novega enonadstropnega šolskega poslopja s 5 učnimi sobami, eno sobo za učila in konference, z nadučiteljevim stanovanjem, sestoječim iz ene večje in dveh manjših sob, kuhinje, jedilne shrambe, kletni, eno sobo za učitelja in s potrebnimi hodniki v Laporju pri Slov. Bistrici pod izklicno ceno 48.520 K 50 vin.

Pismene ponudbe, katerim se mora pridejati varščina v znesku 4852 K, sprejema krajni šolski svet v Laporju do dne 10. decembra 1905. leta 1. ure popoldne.

Stavba se odda le enemu glavnemu podjetniku.

Stavbeni načrti, stroškovnik, stavbeno dovoljenje, stavbeni in dražbeni pogoji so v pogled pri šolskem vodstvu v Laporju.

Krajni šolski svet Laporje

dne 14. novembra 1905.

(587) 2—1

Načelnik: Simon Mostinšek

104-11

(511/b)

Blagajnice varne pred ognjem in vlomom

prodaja v vseh velikostih najboljše izdelane firma, ki obstoji že nad 30 let

S. Berger

Dunaj, I. Wipplingerstrasse 29.

Vzorci so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah. ::

šivilja

se priproča častitim damam za šivanje v hišo. Vprašanja se naslovi: „**DRAGA št. 21**“, poste restante **Celje**.

Mladenič

28. let, z gimnazijsko izobrazbo, več polnoma slovenskega nemškega, italijanskega, hrvatskega, in anglež. jezika. Išče službe kot pisar ali korespondent, ali pa daje tudi instrukcije. Razume pisalni stroj in slovensko stenografijo. Naslov pove: „Domovina“. (585) 1

Jožef Repič

mizarski mojster v Polzeli (Sav. dol.)

uljudno naznanjam prečastiti duhovščini in slav. občinstvu, da sem vsled mnogobrojnih naraščajočih naročil opremil svojo delavnico z **najnovjšimi stroji in električnim obratom**. Prevzamem vsa stavbena in pohištvena dela kakor tudi portale ter oprave za prodajalne itd., katera izdelujem solidno in po konkurenčnih cenah. (580) 3-1

Sprejemem več spretnih mizarskih pomočnikov.

(581) BRATJE SLOVENCII! Kdor hoče kupiti 2-1

belo vino,

sliv za kuhanje žganja (četrtinja 22 gld.)

MIJO MEZNARIČ, poste rest., **Pregrada**.

Cunard Line.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja v

AMERIKO!

Vsaki 14 dni vozijo

Trst-New-York (501) 6

parniki z dvema vijaki in brezžičnim brzojavom opremljeni, **10.000 ton naseči**.

Pojasnila in vozni listi se dobijo pri zastopniku **ANDREJ ODLASEK**, Ljubljana, Slomškove ulice 25.

Bliznji odhodi parnikov iz Trsta: **PANNONIA** 20. novembra 1905. **CARPATIA** 11. decembra 1905. **SLAVONIA** 1. januarja 1906.

SVOJI K SVOJIM!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko vavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta **Zagreba**.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „**Kroatia**“ v Trstu. (239) 26-14

Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Pri prvovrstni avstrijski zavarovalni družbi proti požaru in za življenje najdejo .17-18

posredovalci

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoči se postranski posel, kot glavni zastopniki in stalni **potovalci** pa dobro trajno službo. Ponudbe pod „**15.305**“ Gradec, poste restante.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje
vsakovrstnih pušk
za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih točno in dobro izvršuje. — Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje (255) zastonj in poštnine prosto. 50-25

(511/a) 104-11
Priprave za valjanje perila (valjarje), - - pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljše konstrukcije daje **tvrdka**
S. Berger
Dunaj, I. Wipplingerstrasse 29.
Ilustrovani ceniki zastonj in poštnine prosto

Suhe gobe, mališno štupo, orehe laneno seme, oves, pšenico, ječmen, rž, krompir, fižol, lečo, proso, kumino, seme od sončnic, kamelice, konoplje, deteljno seme, sploh vse deželne pridelke kupuje (42) 50-45

Ant. Kolenc, trgovec v Celju
Narodni dom.

Slavnemu občinstvu pa priporoča svojo **bogato zalogo vedno svežega špecerijskega blaga** na debelo in drobno, kakor tudi **pristno domače vino** v sodih od 56 ltr. naprej vse po najnižji ceni.

Svoji k svojim!

HLODI

Nova tovarna za lesne izdelke v Ljubljani kupuje skozi celo leto proti gotovini sledeče hlode na **kubični čevlji** franko državni kolodvor Ljubljana:

	vrsta I.	II.
Smrekove, jelkove in borove od 24 cm naprej, dolgosti 4, 5, 6, 7 in 8 metrov	K —54	—52
Bukove od 26 cm debelosti naprej, dolgosti m 2'20 in m 4'40	—48	—44
Hrastove od 28 cm debelosti naprej, dolgosti od 2 m naprej	1'—	—80

Ponudbe se sprejmejo za vsakršno število in je iste nasloviti na (534) 100-9

tovarno za lesne izdelke
cesta na Rudolfovo železnico št. 47. Pisarna: **Šelenburgove ulice št. 6.**

Najboljše peči in štedilnike

vseh vrst, peči predpisane za **šole**, kakor trajno gorljive **irske** peči, priporoča
trgovina z železnino „**Merkur**“ **P. Majdič**, Celje

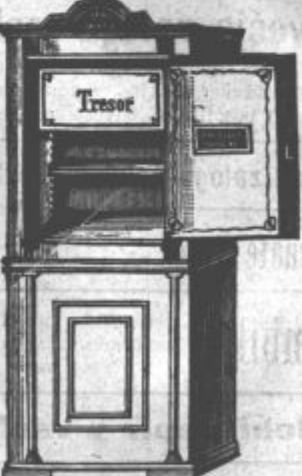
katera ima tudi samoprodajo **H. L. Lattermannovih** peči za **kurjavo z žaganjem**.

V zalogi so krasna pečna okrilja in predpečniki, razne novosti primerne za božična darila, kakor čajniki, brzo- in samovari, mizice za cvetlice, **drsalice** i. t. d.

Prodajam zanesljive, proti ognju in vltomu varne **blagajne** ceneje kakor bodisi katera hoče tovarna, — poljedeljske stroje vseh vrst — posebno **slamoreznice**.

Zaloga nepremočljivih **plaht za vozove in komate**.

Najboljše umetno gnojilo, Tomaževa žlindra in kajnit.

Zajčje kože

kakor tudi lisičje, kunine, dihurjeve, jazbečove in goveje ter telečje kože, kupuje po najvišji ceni (567) 3-3
ROBERT DIEHL, Celje, (Stadt Graz).

Trgovina s papirjem, pisalnim
in risalnimi potrebščinami
prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

ZVEZDA TRGOVINA

prej D. HRIBAR

Rotovška ulica 2 **CELJE** Rotovška ulica 2
priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, doku-
mentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Novosti:

Studenčni kataster, dnevnik
občinskega zaklada, dnevnik
ubožnega zaklada } za občine
Dopisnice za naznanila izostanka vojaških
prememb

Izpisek iz zemljiške knjige } za odvetnike
a) posestni list } in notarje
b) bremski list

Dopisnice, poštne spremnice,
nakaznice, zalepke, spremnice
s povzetjem, menice, čeki
in poštne položnice za c. kr.
poštne hranilnice } veljavno samo
za naučne
namene
Razdelitev učne stvarine, spisal K. Marschitz

Temni lak za prebarvanje šolskih tabel.

Tintni ekstrakt za napravo dobrega črnila.

Dnevniki za preparacije.

Rudeča barva za črtanje lesenih šolskih
tabel.

Okraski za rakve.

Strune za gosli, citre, kitare
in tamburice.

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih čr-
tane, z eno ali dvema
kolonoma, v papir,
platno, gradl, ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin
za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo,
župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope,
hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Papirnat vreče vseh velikosti po originalnih to-
varniških cenah.

Stambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času

Svileni papir v vseh barvah.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami
od napriprostejše do najfinejše iz-
peljave.

Molitveniki za birmo, vez v raznih barvah.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Pisameni papir v kasetah in mapah.

Zavitki za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potreb-
ščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznano dobro blago.

Solidna in točna postrežba.

Naprodaj je 300 hl no-
vega, belega ::
vina
prav dobre kakovosti.

(574) 3-3
Gregorič-dediči, Majski vrh v Halozah, p. št. Vid pri Ptuj.

(577) 3-3
lep, zdrav plača
po 5-8 K 100 kg
Ant. Kolenc v Celju.

Želod

VINCENC ČAMERNIK

kamnoseški mojster v **CELJU**, Nova ulica šte. 11

naznanja prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu, da
je opremil vsled mnogobrojnih naraščajočih naročil svojo
delavnico specijelno za proizvode cerkvenih kamnoseških del,
kakor altarjev, prižnic, obhajilnih miz i. dr., sploh za monu-
mentalna dela, s sedaj h konkurenci potrebnimi stroji z
modernim obratom, ter bo v nadalje mogel ustreči tudi
največjim zahtevam gori imenovanih del. — Kot lastnik večih
kamolomov za peščenec, beli mramor in temni granit, more
ustreči slav. občinstvu sploh po konkurenčnih cenah ter se za-
hvaljujoč za dosedaj izkazano zaupanje, priporoča i v bodoče.

(572) 3-3

Lastni podobarski atelije za sohe in ornament.

Žužnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je
bila dosedaj **4%**.

(14) 46

Original
SINGER
Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.
Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Najprimernejša darila za godove,
birmo itd. so

Singerjevi
šivalni stroji

za domačo porabo in obrtne svrhe
vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje
tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah
odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev
CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. (152) -66

Zdravstveni hlačniki

„Patent Mach“ * se dobivajo à
40, 65, 80, 120, 135, svileni 150, 180, za dečke 25, 35, 50, 60, svileni 90
v naslednjih prodajalnah:

Braslovče, Peperko Tom.
Celje, Puttan N.
Dobrna, Strasser Paul.
Gotovlje, Malgaj Fr.
Gorjani grad, J. Božić.
Hrastnik, Bauerheim P.
Loka, Jakša Ivan
Mozirje, Žuža Fr. (386) 44—15

Nova cerkev, Alich Mih.
Polzela, Cizel Josip
Rečica, Konzumno društvo.
Zibika, Založnik J.
Št. Jurij ob J. Ž., Kavčič M.
Št. Jurij ob T., Rizman M.
Št. Peter, Korun Fr.
Šmarje, Stupica Fr.

Šmarje, Löschnik Jan.
Teharje, Wengust Fr.
Trnovlje, Fazarinc A.
Vransko, Schwentner K.
Vojnik, Zottl Fran.
Žusem, Gajšek Flor.

Prodajalne v drugih krajih daje c. kr. izkl. pr. tovar. za hlačnike Fr. Mach, Brno.

PRIPOROČA
VIZITNICE
ZVEZNA TISKARNA

Češko posteljno perje

po nizki ceni. 5 kg novo, očisto K 9.00, boljše
K 12.00, bejo, pavlomehko, očisto K 18.00,
K 24.00, snežnobelo, pavlomehko, očisto
K 30.00, K 36.00. Pošilja se franko po povzetju.
Zamena in vračilo proti povračilu portotroškov
(537) 6—5 dovoljena.

Benedikt Sachsel, Lobes 347, p. Pilzno, Češko.

Prava radost

za vsako gospodinjso so izborne
testenine **ŽNIDERSIČ & VALEN-**
ČIČ-a, ako pozna različne načine
izdelovanja za juho prikuho in
močnato jed.

(516) 20-6

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

(369) 20—16

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljeniji ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.
Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjuje mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron: zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 105, Slavonija.** Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste slinje ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča. (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v. Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 105, Slavonija.

Potnikom v Ameriko v prevdarek!!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov
ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — voznja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkreajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zaupljivo na nas, in sprejel bode brezplačno najboljša pojasnila.

(449) 17—11

DELINKOVAC POKORNY

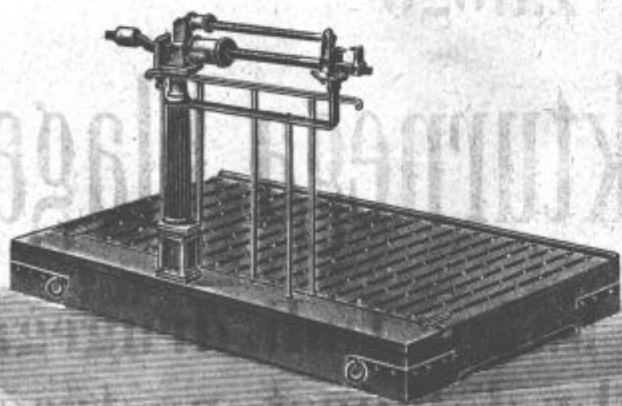

Reg. varst. znamka
Tek zbujajoči in okusni

pelinov liker

100 zdravnikov jako priporočan!
Dobiva se v tozadevnih
trgovinah, kavarnah itd.
Poskusni poštni zabojček 4²/₀₇
ali 4¹/₀₃₄ litra á K 5.80 franko.
Del. družba likerne tovarne, POKORNY
ZAGREB, ustan. 1862.

Zastopnik za Maribor in okolico
Ivan Dernošek v Mariboru.

Različne tehtnice.

Štedilna ognjišča,

Vsakovrstne vodovode,

Izdelujem nove ter popravljam
tudi stare, bodisi decimalke,
premostne ali sploh vsake vrste
tehtnic.

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor
tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za
ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
tudi zidarska dela z jamstvom dobrega
izrisla. — Štedilna ognjišča imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

bodisi iz studencev, vod-
njakov ali hidravličnimi
vidri, odkoder se voda lahko
poljubno napelje bodisi v

Prevzamem popolno napravo kopališč,

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

Vsakovrstne železne ograje

okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve, napeljavno strelovodov itd.

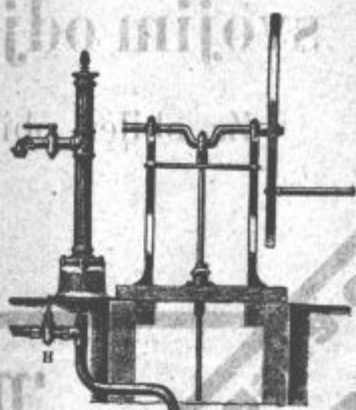
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(154) 40—31

IVAN REBEK, stavbeni in umetni ključalničar

Poljska ulica št. 14. ♦ CELJE ♦ Poljska ulica št. 14.

Celje
Graška cesta 22

Pri „Cirilu in Metodu“ se kupuje
najceneje, ker se blago ne precenjuje.

Celje
Graška cesta 22

Naznanilo in priporočilo

nove in najcenejše trgovine

„Pri Cirilu in Metodu“

Celje — Graška cesta 22

Ker sem otvoril zalogo

najcenejšega manufakturnega blaga

za moške in ženske obleke, kakor tudi drugega
različnega blaga, si bodem štel v dolžnost, postreči
svojim odjemalcem najceneje in s solidnim blagom.

Za obilen obisk se priporoča z velespoštovanjem

Fr. Mencin

Točna in solidna postrežba.

Pri „Cirilu in Metodu“ se kupuje najceneje, ker se blago ne precenjuje.

Pri „Cirilu in Metodu“ se kupuje najceneje, ker se blago ne precenjuje.

Celje
Graška cesta 22

Celje
Graška cesta 22